

Kilka okoliczności natury raczej wtórnej złożyło się na zaniedbanie tych prac po wojnie. Po pierwsze, „kompleksy *Entomostraca*” opierają się o technikę jakościową. Po wojnie obserwujemy w Polsce wśród zoologów recesję metod jakościowych; dominuje nacisk na analizę ilościową. Nie oznacza to przecież bynajmniej, że metody jakościowe nie mają właściwych sobie walorów. Na to wskazują między innymi wyniki uzyskane przez Margaleffa w hydrobiologii, a chyba również w jakimś stopniu — przez botaników w fitosocjologii. Po drugie, „kompleksy” Bowkiewicza jako metoda opisu dostarczały wprawdzie jeszcze jednego elementu charakterystyki zbiornika, jednak element ten, by był w pełni użyteczny, musiałyby dysponować wystarczającą gamą skorelowanych z nim innych właściwości jeziora. Tego zabrakło. Autor podobno nosił się z zamiarem dostarczenia takich korelacji, ale nie zdążył przed wojną tego uczynić. Po trzecie wreszcie, wyniki badań nad „kompleksami” były teoretycznie ustawione na ilustrację, może — potwierdzenie tezy o kierunkowej ewolucji jezior strefy umiarkowanej. Zainteresowanie tą problematyką po wojnie gwałtownie u nas spadło.

Czy to oznacza, że definitywne zapomnienie tych prac przypieczętuje tragizm losów uczonego? No, może nie musi tak być. Jeżeli ciąg klasyfikacyjny: oligo-mezoeu-dystrofia ma jakiś sens, to „kompleksy” Bowkiewicza dostarczają równielego ciągu klasyfikacyjnego o subtelniejszym i bogatszym podziale. Co najmniej dla tych celów wykorzystanie „kompleksów *Entomostraca*” wzbogaciłoby narzędzia klasyfikacji jezior.

K. Tarwid

Z Kroniki Żałobnej

13 lutego 1969 r. zmarła w Goczałkowicach dr Anna Rumeck, długoletni pracownik naukowy Stacji Hydrobiologicznej Zakładu Biologii Wód PAN, członek Oddziału Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego w Krakowie. Cześć Jej pamięci!

Zarząd Główny PTH

Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego w roku 1968

1. Władze Towarzystwa. Pracą Towarzystwa kierował Zarząd Główny (Prezydium oraz delegaci Oddziałów Towarzystwa) wybrany przez Walne Zebranie w Świnoujściu w dniu 20 września 1967 r. W skład Prezydium Zarządu wchodził: prof. P. Olszewski (prezes), doc. Z. Mikulski (wiceprezes), dr Z. M. Gliwicz (sekretarz), dr E. Grygierek (skarbnik) oraz dr A. Hillbricht-Ilkowska, dr E. Pieczyński i doc. P. Wolny (członkowie). Komisja Rewizyjna pracowała w składzie 3-osobowym: prof. I. Cabejszek, prof. J. Mikulski i dr E. Pieczyńska. Również 3-osobowy był skład Sądu Koleżeńskiego: prof. G. Brzęk, prof. Z. Raabe i prof. K. Starmach.

2. Działalność organizacyjna. Przeprowadzono weryfikację członków Towarzystwa. Według stanu z końca 1968 r. Towarzystwo liczyło 369 członków. W związku ze zbliżającym się 10-leciem PTH (26 V 1969 r.) rozpoczęto organizację jubileuszowej Tatrzańskiej Sesji Naukowej w Zakopanem. Nawiązano bliską współpracę z Czechosłowackim Towarzystwem Hydrobiologicznym (Československá limnologická společnost), do którego zapisało się kilku członków PTH i na

odwrót. Czyniono starania o zorganizowanie dla pracowników terenowych ośrodków służby ochrony wód szkolenia w zakresie hydrobiologii. Inicjatywa Towarzystwa zbiegła się tu z inicjatywami innych ośrodków. Efektem tego jest przygotowany już do ostatecznego zatwierdzenia projekt uruchomienia w olsztyńskiej Wyższej Szkole Rolniczej regularnych oraz podyplomowych studiów w zakresie ochrony wód.

Kontynuowano wydawanie „Wiadomości Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego” w postaci wkładki do kwartalnika „Ekologia Polska Seria B”; redaguje je zespół w składzie: dr E. Pieczyński i dr J. I. Rybak. Niestety, nie wszyscy członkowie Towarzystwa mogli w 1968 r. otrzymywać odbitki „Wiadomości”, ze względu na ograniczenie ich nakładu do 150 egzemplarzy. Sprawę dystrybucji odbitek Zarząd pozostawił Oddziałom, które otrzymują je w liczbie odpowiadającej 1/3 stanu członków. Oddziały radzą sobie z tym rozmaicie, np. Oddział w Warszawie rozsyła po 1 egzemplarzu do instytucji związanych z hydrobiologią, a pozostałe rozdaje uczestnikom zebrań naukowych.

Kontynuowano akcję przyznawania nagród za naukowe prace studenckie (w tym prace dyplomowe), jednak w związku z niewielką liczbą prac nadesłanych na konkurs w latach 1967 i 1968, prace z obu lat są rozpatrywane i oceniane łącznie.

Do katedr i zakładów wyższych uczelni, prowadzących prace dyplomowe z zakresu szeroko pojętej hydrobiologii, przekazano nieodpłatnie 52 egzemplarze Zeszytów Problemowych „Kosmosu”, zawierających zbiór referatów z sympozjum na temat produktywności ekosystemów wodnych.

3. Działalność Oddziałów. Na koniec 1968 r. Towarzystwo posiadało 7 Oddziałów z następującą liczbą członków: Oddział w Białymstoku — 18, Oddział Morski w Gdyni — 76, Oddział w Krakowie — 65, Oddział w Olsztynie — 37, Oddział w Poznaniu — 24, Oddział w Warszawie — 113, Oddział we Wrocławiu — 36. — Działalność Oddziałów polegała na organizowaniu zebrań poświęconych dyskusji referatów naukowych, sprawozdaniom z krajowych i zagranicznych sympozjów i naukowych wyjazdów za granicę, projekcji filmów naukowych i popularnonaukowych (dla studentów kierunków przyrodniczych, w ramach popularyzacji wiedzy hydrobiologicznej), organizacji wycieczek naukowych oraz akcji zwiedzania ośrodków prowadzących badania w zakresie problematyki hydrobiologicznej. Łącznie w 1968 r. na 51 zebraniach naukowych w Oddziałach wygłoszono 84 referaty, sprawozdania i komunikaty, wyświetlono 31 filmów oraz zorganizowano 6 wycieczek naukowych.

a) Oddział w Białymstoku. Działalnością Oddziału kierował Zarząd w składzie: doc. B. Czeczuga (przewodniczący), mgr inż. M. Szymczuk (wiceprzewodniczący), mgr inż. E. Bobiatyńska-Ksok (sekretarz) i inż. E. Kłyszczek (skarbnik). Zorganizowano 6 zebrań naukowych, na których wygłoszono i przedyskutowano 8 referatów oraz przedstawiono 2 sprawozdania z sympozjów. Wyświetlono 11 filmów. Rozpoczęto wstępne przygotowania do VIII Zjazdu Hydrobiologów Polskich, który ma odbyć się we wrześniu 1970 r. w Białymstoku.

b) Oddział Morski w Gdyni. Działalnością Oddziału kierował Zarząd w składzie: dr A. Majewski (przewodniczący), dr K. Siudziński (wiceprzewodniczący), mgr A. Kosior (sekretarz), mgr W. Przybyłowska (skarbnik) oraz dr A. Głowińska i dr S. Rutkowiec (członkowie). Zorganizowano 7 zebrań naukowych, na których wygłoszono i przedyskutowano 11 referatów, 6 komunikatów naukowych oraz sprawozdanie z konferencji międzynarodowej w Kopenhadze.

c) Oddział w Krakowie. Działalnością Oddziału kierował Zarząd w składzie: prof. K. Starmach (przewodniczący), doc. S. Wróbel (wiceprzewodniczący), dr A. Kownacki (sekretarz), doc. J. Włodek (skarbnik) oraz doc. K. Pasternak i doc. L.

Turoboyski (członkowie). Zorganizowano 10 zebrań naukowych, na których wygłoszono i przedyskutowano 16 referatów (w tym 4 referaty gości z zagranicy), oraz 3-dniową wycieczkę naukową na zbiorniki zaporowe w Bieszczadach, w której uczestniczyło 48 osób.

d) Oddział w Olsztynie. Działalnością Oddziału kierował Zarząd w składzie: dr A. Sikorowa (przewodnicząca), mgr M. Granops (wiceprzewodniczący), mgr Z. Marciak (sekretarz), dr J. Radziej (skarbnik) i dr W. Dembiński (członek Zarządu). Zorganizowano 6 zebrań naukowych, na których wygłoszono i przedyskutowano 6 referatów, oraz 3-dniową wycieczkę naukową do Słowińskiego Parku Narodowego, w której uczestniczyło 48 osób.

e) Oddział w Poznaniu. Działalnością Oddziału kierował Zarząd w składzie: prof. S. Kołaczkowski (przewodniczący), doc. M. Iwaszkiewicz (wiceprzewodniczący), mgr I. Szyper (sekretarz), dr A. Tschuschke (skarbnik) i doc. I. Dąbska (członek Zarządu). Zorganizowano 3 zebrania naukowe, na których wygłoszono i przedyskutowano 9 referatów i 2 komunikaty naukowe. Jedno z zebrań, poświęcone problemowi zrzutów wód podgrzanych do naturalnych zbiorników wodnych, połączone z 2-dniową wycieczką naukową na tereny elektrowni w Koninie i Pątnowie (uczestniczyło w niej 45 osób).

f) Oddział w Warszawie. Działalnością Oddziału kierował Zarząd w składzie: dr E. Kämler (przewodnicząca), dr I. Wójcik-Migała (wiceprzewodnicząca), mgr G. Soszka (sekretarz), mgr A. Praszkiwicz (skarbnik) oraz dr B. Kozirowski i dr M. Wierzbicka (członkowie). Zorganizowano 11 zebrań naukowych, na których wygłoszono i przedyskutowano 15 referatów (w tym 1 referat gościa z Rumunii). Na jednym z zebrań, które odbyło się w Instytucie Biologii Doświadczalnej im. Nenckiego PAN, wygłoszono referat połączony z demonstracją. 4 referaty wygłoszono w Zakładzie Gospodarki Stawowej IRS w Żabieńcu, w ramach sympozjum na temat produkcji ryb roślinożernych. W Żabieńcu odbyło się też zebranie poświęcone wartościom konsumpcyjnym kilku gatunków ryb hodowanych w stawach, połączone z atrakcyjnie zorganizowaną degustacją karpia, amura i tołpygi. Zorganizowano również 1-dniową wycieczkę naukową do Stacji Limnologicznej w Iławie (12 uczestników) oraz 6 projekcji filmowych dla studentów biologii Uniwersytetu Warszawskiego, na których wyświetlono 20 filmów.

g) Oddział we Wrocławiu. Działalnością Oddziału kierował Zarząd w składzie: dr Z. Hajduk (przewodniczący), dr S. Gołowin (wiceprzewodniczący), mgr B. Kokurewicz (sekretarz), dr A. Solski (skarbnik) oraz mgr J. Kopeć i doc. K. Oporowska (członkowie). Zorganizowano 8 zebrań naukowych, na których wygłoszono i przedyskutowano 8 referatów. Jedno z zebrań (o charakterze sesji wyjazdowej) odbyło się na terenie gospodarstwa stawowego w Radziedzu, należącego do Zespołu Gospodarstw Rybackich w Miliczu. Zorganizowano również 1-dniową wycieczkę naukową do rezerwatu przyrody „Topielisko” w Górach Bystrzyckich.

Z. M. Gliwicz